

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 6.11.2007
COM(2007) 678 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU (2006)

SATURS

GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU (2006).....	3
1. Budžeta izpilde.....	3
2. Ekonomikas vide un nosacītība.....	9
3. Koordinācija ar transporta un vides politiku.....	10
3.1. Transports.....	10
3.2. Vide.....	11
4. Pārbaudes	11
5. Pārkāpumi un atbalsta pārtraukšana.....	12
6. Novērtēšana.....	13
7. Jaunais tiesiskais regulējums 2007.–2013. gadam.....	14
8. Informācija un publicitāte	14

GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU (2006)

Šis ziņojums ir iesniegts saskaņā ar 14. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1164/1994 par Kohēzijas fonda izveidi. Tas aptver Kohēzijas fonda darbību 2006. gadā.

1. BUDŽETA IZPILDE

Kohēzijas fonda resursi, kas pieejami saistībām, 2006. gadā sasniedza EUR 6 032 082 110 (pašreizējās cenas) 13 saņēmējām valstīm. Šajā summā ietilpst tehniskās palīdzības kredīti (EUR 8 100 000). Ir jāmin, ka saskaņā ar Īrijas ekonomisko izaugsmi tā kopš 2004. gada 1. janvāra vairs nav tiesīga saņemt atbalstu. Rumānija un Bulgārija pievienojās Eiropas Savienībai 2007. gada 1. janvārī, un tāpēc ir tiesīgas saņemt atbalstu no Kohēzijas fonda (šajā ziņojumā par 2006. gadu nav iekļautas).

Saistību apropriācijas tika pilnībā izmantotas, un uz 2007. gadu netika pārnesta neviena apropriācija.

1. tabula. Saistību īstenošana 2006. gadā (euro)

Saistību apropriācijas	Sākotnējās	Pārņemšana	Galīgie resursi	Iznākums	Anulēts	Pārnesumi 2007
2006. gada budžets	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-
No 2005. gada pārceltās apropriācijas	-	-	-	-	-	-
Apropriācijas, kas no jauna pieejamas	-	-	-	-	-	-
Atmaksātās summas	-	-	-	-	-	-
KOPĀ	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-

2. tabula. Maksājumu īstenošana 2006. gadā (euro)

Maksājumu apropriācijas	Sākotnējās	Pārņemšana	Galīgie resursi	Iznākums	Anulēts	Pārnesumi 2007
2006. gada budžets	3 515 408 175	- 500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	-
No 2005. gada pārceltās apropriācijas	-	-	-	-	-	-
Apropriācijas, kas no jauna pieejamas	60 776	-	-	-	-	60 776
Atmaksātās summas	-	-	-	-	-	-
KOPĀ	3 515 468 951	-500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	60 776

Maksājumu īstenošanas likme pirmajos deviņos mēnešos attīstījās pozitīvi, proti, 2006. gada septembra beigās to līmenis sasniedza 2005. gada novembra beigu līmeni. Tomēr atlikušās apropriācijas nevarēja izpildīt ar pareizas finanšu pārvaldības principa ievērošanai vajadzīgo rūpību, un maksājumu apropriācijas EUR 500 miljonu apmērā tika pārnestas no Kohēzijas fonda uz ERAF (kā daļa no vispārējās pārvešanas procedūras starp struktūrfondiem). Līdz ar to 2006. gadā tika izpildīti 99,8 % maksājumu apropriāciju. Nākamajās tabulās Nr. 3, 4 un 5 izklāstīts apropriāciju īstenošanas sadalījums pēc dalībvalstīm.

Apropriāciju īstenošana dalībvalstīs 2006. gadā

3. tabula. Saistību apropriācijas 2006. gadā (euro), t.sk. tehniskā palīdzība

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% DV
Spānija	1 045 081 820	57,6 %	769 323 551	42,4 %	315 453	1 814 720 824	30,0 %
Grieķija	191 616 437	38,8 %	298 556 462	60,4 %	4 026 467	494 199 366	8,4 %
Portugāle	273 923 751	55,4 %	218 291 973	44,2 %	1 983 642	494 199 366	8,2 %
Kipra	15 599 762	75,5 %	5 058 456	24,5 %	-	20 658 218	0,3 %
Čehija	169 425 877	46,6 %	192 728 948	53,0 %	1 343 504	363 498 329	6,0 %
Igaunija	51 641 255	45,3 %	59 936 657	52,5 %	2 505 460	114 083 372	1,9 %
Ungārija	210 331 313	49,3 %	209 390 382	49,1 %	6 910 457	426 632 152	7,1 %
Latvija	84 648 355	50,3 %	75 472 277	44,9 %	8 112 593	168 233 225	2,8%
Lietuva	121 403 548	53,7 %	99 888 363	44,2 %	4 807 152	226 099 063	3,7 %
Malta	4 305 250	51,0 %	4 075 480	48,3 %	65 171	8 445 901	0,1 %
Polija	751 359 517	46,9 %	828 944 996	51,7 %	21 905 810	1 602 210 323	26,5 %
Slovākija	79 712 721	36,4 %	138 255 724	63,2 %	826 055	218 794 500	3,6 %
Slovēnija	27 925 173	38,6 %	44 270 658	61,2 %	165 000	72 360 831	1,2 %
KOPĀ	3 026 974 779	50,1 %	2 944 193 927	48,9 %	52 966 764	6 024 135 470	100 %
Administratīvā tehniskā palīdzība	-	-	-	-	4 218 779	4 218 779	-

4. tabula. Maksājumu apropriācijas 2006. gadā (euro), t.sk. tehniskā palīdzība

Jauno dalībvalstu rādītāji attiecas vienīgi uz maksājumiem par projektiem, kas saskaņā ar Kohēzijas fondu pieņemti no 2004. gada 1. maija (t.i., neņemot vērā pirmspievienšanās atbalstu ISPA projektiem). Tabulā Nr. 5 norādīti 2006. gadā veiktie maksājumi saistībā ar ISPA projektiem, kas apstiprināti pirms pievienšanās.

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%		Summa	% DV
Spānija	558 740 071	43,6 %	723 413 784	56,4 %	819 183	1 282 973 038	47,0 %
Griekija	194 069 922	40,2 %	289 132 091	59,8 %	-	483 202 013	17,7 %
Īrija	27 991 936	70,8 %	11 521 393	29,2 %	-	39 513 329	1,4 %
Portugāle	148 750 484	73,1 %	53 874 121	26,5 %	899 853	203 524 458	7,5 %
Kipra	-	0,0 %	6 001 512	100,0 %	-	6 001 512	0,2 %
Čehija	32 982 124	26,2 %	92 544 105	73,6 %	278 460	125 804 689	4,6 %
Igaunija	6 769 474	17,0 %	32 972 870	82,9 %	23 322	39 765 666	1,5 %
Ungārija	82 157 579	70,9 %	33 767 249	29,1 %	-	115 924 828	4,2 %
Latvija	14 060 182	23,4 %	42 930 570	71,5 %	3 075 450	60 066 202	2,2 %
Lietuva	17 587 842	36,0 %	31 243 260	64,0 %	-	48 831 102	1,8 %
Malta	-	0,0 %	2 591 637	100,0 %	-	2 591 637	0,1 %
Polija	15 601 766	6,1 %	239 697 120	93,7 %	589 292	255 888 178	9,4 %
Slovākija	18 811 566	58,7 %	13 218 768	41,3 %	-	32 030 334	1,2 %
Slovēnija	7 502 018	24,1 %	23 651 860	75,9 %	-	31 153 878	1,1 %
Nenorādīts	-	0,0 %	-	0,0 %	965 686	965 686	0,0 %
KOPĀ	1 125 024 964	41,2 %	1 596 560 340	58,5 %	6 651 246	2 728 236 550	100 %
Administratī vā tehniskā palīdzība	-	-	-	-	1 625 128	1 625 128	-

5.tabula. Jaunās dalībvalstis – 2006. gadā veiktie maksājumi iepriekšējiem ISPA projektiem

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%		Summa	% DV
Čehija	48 347 040	35,8 %	86 126 672	63,8 %	448 521	134 922 233	19,8 %
Igaunija	17 872 983	55,6 %	13 213 810	41,1 %	1 036 078	32 122 871	4,7 %
Ungārija	42 045 203	54,0 %	34 943 145	44,9 %	856 649	77 844 997	11,4 %
Latvija	12 195 774	24,8 %	33 083 549	67,3 %	3 890 083	49 169 406	7,2 %
Lietuva	21 227 151	55,0 %	15 421 582	39,9 %	1 955 102	38 603 835	5,7 %
Polija	136 381 574	51,4 %	126 946 209	47,9 %	1 872 421	265 200 204	38,9 %
Slovākija	33 197 820	43,6 %	40 809 790	53,6 %	2 120 189	76 127 799	11,2 %
Slovēnija	5 176 729	73,4 %	1 875 000	26,6 %	0	7 051 729	1,0 %
KOPĀ	316 444 274	46,5 %	352 419 757	51,7 %	12 179 043	681 043 074	100 %

Nākamajā tabulā izklāstīta kopējā saistību īstenošana 2000.–2006. gadā atsevišķās dalībvalstīs (t.sk. tehniskā palīdzība).

6. tabula. Saistību īstenošana 2000.–2006. gadā atsevišķās dalībvalstīs (euro), t.sk. tehniskā palīdzība

Dalībvalsts	Piešķirumi 2000–2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	KOPĀ
Spānija	12 067 110 566	1 601 305 968	1 676 893 850	1 973 389 704	1 543 094 747	1 702 761 789	1 806 465 241	1 814 720 824	12 118 632 123
Grieķija	3 307 420 974	435 532 521	467 400 382	335 157 938	529 459 151	535 843 689	438 083 755	494 199 366	3 235 676 802
Īrija	584 614 000	169 624 664	115 000 000	182 661 340	117 322 580				584 608 584
Portugāle	3 308 065 713	450 770 587	455 699 130	296 780 734	648 181 282	479 843 079	491 649 967	494 199 366	3 317 124 145
EUR 4	19 267 211 253	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	2 718 448 557	2 736 198 963	2 803 119 556	19 256 041 654
Kipra	54 065 989					18 257 000	15 099 477	20 658 218	54 014 695
Čehija	937 882 036					316 898 031	256 811 441	363 498 329	937 207 801
Igaunija	308 576 628					105 696 235	89 794 099	114 083 372	309 573 706
Ungārija	1 115 106 832					376 433 000	310 982 360	426 632 152	1 114 047 512
Latvija	518 407 608					189 965 775	157 667 664	168 233 225	515 866 664
Lietuva	609 432 251					209 572 000	173 199 790	226 099 063	608 870 853
Malta	21 938 260					7 418 000	6 102 388	8 445 901	21 966 289
Polija	4 186 767 157					1 414 638 404	1 166 908 584	1 602 210 323	4 183 757 311
Slovākija	571 744 353					192 974 000	159 432 592	218 794 500	571 201 092
Slovēnija	188 021 130					64 946 467	51 835 729	72 360 831	189 143 027
EUR 10	8 511 942 244					2 896 798 912	2 387 834 124	3 221 015 914	8 505 648 950
KOPĀ	27 779 153 497	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	5 615 247 469	5 124 033 087	6 024 135 470	27 761 690 604

Pārskats par 2000.–2006. gada periodu (t.sk. nenomaksātās saistības)

2006. gada beigās nenomaksātās saistības attiecībā uz 2000.–2006. gada periodu bija EUR 15 682 miljoni (Kohēzijas fonds EUR 13 206 miljoni un iepriekšējie ISPA projekti EUR 2 476 miljoni). Šis salīdzinoši liels nenomaksāto saistību apjoms atbilst aptuveni 3 gadu saistībām, kas cita starpā ir izskaidrojams ar laiku, kas vajadzīgs lielu un bieži vien sarežģītu infrastruktūras projektu īstenošanai, un mazākā mērā arī ar apstākli, ka likums par automātisku atbrīvošanos no saistībām („n+2 noteikums”), kas attiecas uz struktūrfondiem, neattiecas uz Kohēzijas fondu.

7.1. tabula. Kohēzijas fonds: 2000.–2006. gada periodā apstiprinātās summas (t.sk. nenomaksātās saistības)¹.

Valsts	Neto saistības	Izmaksāts	Nenomaksātās saistības
Grieķija	2 815 806 760	1 236 273 691	1 579 533 069
Īrija	575 411 134	517 830 136	57 580 998
Portugāle	3 128 862 926	1 467 756 462	1 661 106 465
Spānija	11 773 161 809	7 383 381 713	4 389 780 096
KOPĀ ES-4	18 293 242 629	10 605 242 001	7 688 000 628
Kipra	54 014 695	11 059 968	42 954 727
Čehija	748 976 735	141 131 405	607 845 330
Igaunija	242 449 651	39 765 666	202 683 985
Ungārija	812 924 360	185 512 701	627 411 659
Latvija	376 863 199	79 841 253	297 021 946
Lietuva	517 642 688	97 697 349	419 945 339
Malta	21 966 289	2 591 637	19 374 652
Polija	3 191 270 327	255 730 261	2 935 540 066
Slovākija	264 254 882	32030 334	232 224 548
Slovēnija	172 654 702	39 651 472	133 003 230
KOPĀ ES-10	6 403 017 528	885 012 045	5 518 005 483
KOPĀ	24 696 260 157	11 490 254 046	13 206 006 111

1 Saistības ir mazākas nekā piešķirumi (sk. tabulu Nr. 6), jo tiek norakstītas neizmantojotās summas un tiek noslēgti maksājumi.

7.2. tabula. Apstiprinātās summas iepriekšējiem ISPA projektiem 2000.–2006. gada periodā (t.sk. nenomaksātās saistības)

Valsts	Neto saistības	Izmaksāts	Nenomaksātās saistības
Čehija	479 117 990	351 044 435	128 073 555
Igaunija	185 251 384	121 573 113	63 678 271
Ungārija	669 677 980	307 713 993	361 963 987
Latvija	333 856 759	183 662 936	150 193 823
Lietuva	307 765 169	161 019 456	146 745 712
Polija	2 444 163 012	1 093 425 990	1 349 686 751
Slovākija	501 995 906	263 375 354	238 620 552
Slovēnija	83 499 178	45 820 204	37 678 974
KOPĀ	5 005 327 377	2 527 635 482	2 476 641 625

Budžeta īstenošana 1993.–1999. gada periodā

Izmaiņas 2006. gadā attiecībā uz apropriācijām, kas ir jāsamaksā par 1993.–1999. gada periodu, bija šādas.

8. tabula. Saistību nokārtošana 2006. gadā par 1993.–1999. gada periodu (euro)

Dalībvalsts	Sākotnējā norēķinu summa	Atbrīvojumi no saistībām	Maksājumi	Galīgā norēķinu summa
Spānija	204 299 149	17 163 676	99 864 092	87 271 381
Grieķija	82 165 494	52 585 827	3 476 269	26 103 398
Īrija	29 637 545	19 003	17 387 263	12 231 279
Portugāle	29 514 596	1 555 707	15 998 198	11 960 691
KOPĀ	345 616 784	71 324 213	136 725 822	137 566 749

Kohēzijas fonda saistības veido diferencētās apropriācijas. Citiem vārdiem sakot, maksājumi notiek saskaņā ar sākotnējām resursu saistībām.

Ja visi projekti tiek īstenoti saskaņā ar lēmumiem, maksājumu summa ir „automātiska” sakarā ar laika posmu no lēmuma pieņemšanas datuma līdz atlikuma maksājuma datumam (parasti 4 līdz 5 gadi).

Nolūkā palielināt iepriekšējo saistību maksājumu līmeni, īpašu vērību turpināja pievērst tam, lai noskaidrotu nenomaksātās apropriācijas par darbībām, kas uzsuktas pirms 2000. gadā. Apmēram 40 % no gada sākumā nenomaksātajām apropriācijām tika samaksātas vai norakstītas 2006. gadā. Nenomaksātās apropriācijas 2006. gada beigās bija samazinājušās līdz 2,7 % no Kohēzijas fonda gada budžeta (salīdzinājumā ar aptuveni 50 % budžeta 2002. gada beigās, 39 % 2003. gada beigās,

15 % 2004. gada beigās un 6.7 % 2005. gada beigās). Šie pasākumi aproprāciju atlikuma samazināšanai turpinās arī 2007. gadā partnerattiecībās ar valsts iestādēm, kuras ir atbildīgas par projektu īstenošanu un saistītajiem maksājuma pieprasījumiem.

Sīkāka informācija par 2006. gadā apstiprinātajiem projektiem katrai dalībvalstij ir iekļauta šā ziņojuma pielikumā.

2. EKONOMIKAS VIDES UN NOSACĪTĪBA

Padomes Regula par Kohēzijas fonda izveidi² paredz makroekonomikas noteikumus fonda līdzekļu izmantošanai. Tajā ir noteikts, ka „jauni projekti vai lielu projektu gadījumā – jauni projekta posmi nevar tikt finansēti, ja Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolemj, ka dalībvalsts nav īstenojusi (stabilitātes vai konverģences programmu), lai izvairītos no pārmērīga deficīta”. Tas liecina par to, ka Kohēzijas fonds ir budžeta atbalsta instruments valsts līmenī, kas palīdz dalībvalstīm saglabāt makroekonomisko stingrību.

Četras no Kohēzijas fonda atbalsta saņēmējām dalībvalstīm (Kipra, Ungārija, Polija un Portugāle) bija iesaistītas papildu pasākumos saistībā ar pārmērīga deficīta procedūru. Nevienā no šiem gadījumiem netika apsvērti pasākumi finansējuma pārtraukšanai no Kohēzijas fonda.

Padome 2006. jūnijā nolēma pārtraukt procedūru attiecībā uz Kipru, jo attiecīgā valsts 2005. gadā novērsa pārmērīgo deficītu. Portugāles gadījumā Komisija 2006. gada jūnijā nāca klajā ar paziņojumu, kurā teikts, ka valsts ir uz pareizā ceļa, lai novērstu pārmērīgo deficītu.

Ungārijas gadījumā kopš pārmērīga deficīta procedūras uzsākšanas 2004. gadā divas reizes konstatēja (pirmoreiz 2005. gada janvārī un atkārtoti 2005. gada novembrī), ka attiecīgā valsts nav veikusi efektīvus pasākumus, lai īstenotu Padomes ieteikumus. Tomēr nevienā no šiem gadījumiem Komisija nav ieteikusi Padomei Kohēzijas fonda saistību apturēšanu. Tā kā Ungārija nav euro zonas dalībvalsts, tai piemēro īpašu atkāpi no turpmāku pasākumu īstenošanas saistībā ar pārmērīga deficīta procedūru. Tādējādi līdz ar 2006. gada septembri, kad tika iesniegta pārskatītā versija atjauninātai konverģences programmai, Padome var ierosināt Ungārijai turpmākus priekšlikumus, pamatojoties tikai uz jauno lēmumu attiecībā uz Ungāriju atbilstīgi 104. panta 7. punktam³. Ja attiecīgā valsts neizpildīs šos priekšlikumus, tiks piemēroti 104. panta 8. punkta noteikumi, kas cita starpā paredz iespēju pārtraukt Kohēzijas fonda saistības.

Padome 2006. gada novembra lēmumā saskaņā ar 104. panta 8. punktu attiecībā uz Poliju konstatēja, ka attiecīgās valsts veiktie pasākumi pārmērīga deficīta samazināšanai atbilstīgi Padomes 2004. gada priekšlikumiem bija neatbilstīgi. Šā lēmuma pamatā joprojām bija mērķi, kas bija ietverti 2005. gada atjauninātās konverģences programmā un 2006. gada pavasara budžeta paziņojumā. Tomēr

2 Pamatojoties uz 6. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 1164/94, saskaņā ar kodificēto versiju, ko iesniegusi Komisija.

3 Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. pants par pārmērīgu valsts budžeta deficītu.

saskaņā ar neseno 2006. gada atjaunināto konverģences programmu, Polija novērsīs pārmērīgu budžeta deficītu līdz 2007. gadam. Daļēji tāpēc, ka uz šo valsti attiecas grozītais Stabilitātes un izaugsmes pakts, atbilstīgi kuram daļu no pensiju reformas izmaksām var nepieskaitīt.

Grieķija acīmredzami veic piemērotus pasākumus, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu, jo saskaņā ar Padomes 2005. gada februāra lēmumu atbilstīgi 104. panta 9. punktam, attiecīgā valsts samazināja deficītu līdz līmenim, kas ir zemāks par 3 % no IKP. Attiecībā uz trijām no jaunajām dalībvalstīm, kurās 2004. gadā tika reģistrēts pārmērīgs budžeta deficīts (Čehijā, Maltā un Slovākijā), Komisija secināja, ka sakarā ar to, ka visas trīs attiecīgās dalībvalstis ir veikušas reālus pasākumus saskaņā ar Padomes priekšlikumiem, netika uzskatīts par vajadzīgu, ņemot vērā budžeta attīstību, veikt turpmākus pasākumus saistībā ar pārmērīga budžeta deficīta procedūru. Tomēr attiecībā uz šīm trijām valstīm 2006. gadā pārmērīga budžeta deficīta procedūra netika atcelta. Saskaņā ar Padomes priekšlikumiem Malta novērsa pārmērīgu budžeta deficītu līdz 2006. gadam. Slovākija samazinās deficītu līdz līmenim, kas ir zemāks par 3 % no IKP, līdz 2007. gadam, bet Čehija plāno sasniegt šo mērķi līdz 2010. gadam.

Ar regulu par Kohēzijas fondu 2007.–2013. gada periodam⁴ ir novērstas vairākas neskaidrības sakarā ar Kohēzijas fonda nosacītības klauzulas piemērošanu pagātnē. Tajā paredzēts, ka lēmums atbilstīgi 104. panta 8. punktam sniedz iespēju Komisijai ierosināt Kohēzijas fonda atbalsta pārtraukšanu. Savukārt Padome var pieņemt lēmumu pilnīgi vai daļēji pārtraukt Fonda saistības no nākamā gada 1. janvāra pēc lēmuma pieņemšanas. Vēlāk, ja Padome secina, ka attiecīgā dalībvalsts pārmērīga deficīta procedūras kontekstā ir veikusi vajadzīgos korekcijas pasākumus, tā bez kavēšanās piemēro lēmumu atcelt Kohēzijas fonda saistību apturēšanu. Turklāt tika pieņemti noteikumi par apturēto saistību atkārtotu iekļaušanu budžetā.

3. KOORDINĀCIJA AR TRANSPORTA UN VIDES POLITIKU

3.1. Transports

Transporta nozare 2006. gadā veidoja nedaudz mazāk kā pusi (49,2 %) no kopējām Kohēzijas fonda saistībām. Tāpat kā iepriekš Komisija aicināja dalībvalstis īpaši dot priekšroku dzelzceļa projektiem. Dalībvalstu 2006. gadā apstiprinātie projekti ir noteikti šā ziņojuma pielikumā.

Transporta nozarē Kopienas atbalsts tiek sniegts saskaņoti, izmantojot dažādus instrumentus, t.i., Kohēzijas fondu, ISPA, ERAF, Eiropas komunikācijas tīklu programmas un EIB aizdevumus. Finanšu atbalsts ar šo instrumentu starpniecību galvenokārt tiek virzīts uz Eiropas transporta tīkliem.

Saskaņā ar 3. pantu Regulā (EK) Nr. 1164/94, kas grozīta ar Regulu Nr. 1264/1999, no Kohēzijas fonda var sniegt atbalstu dalībvalstu finansētiem transporta infrastruktūras projektiem, kuri atbilst kopējām interesēm un kuri ir noteikti Eiropas transporta tīklu pamatnostādnēs.

4 Padomes 2006. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/1994 atcelšanu.

Kopienas pamatnostādnes par Eiropas transporta tīkliem ir noteiktas Lēmumā 1692/96/EK, kas ir grozīts. Lēmumā nosaka 30 prioritāros Eiropas interešu projektus un aicina dalībvalstis dot priekšroku šiem projektiem. Lēmuma Nr. 1692/96/EK 19. panta a) apakšpunktā paredzēts, ka dalībvalstis, iesniedzot projektus Kohēzijas fondā, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1164/94 10. pantu piešķir pienācīgu prioritāti Eiropas interešu projektiem.

3.2. Vide

Vides nozare 2006. gadā veidoja nedaudz vairāk kā pusi (50,8 %) no kopējām Kohēzijas fonda saistībām. No Kohēzijas fonda atbalstītie projekti galvenokārt veicināja vides politikas vispārējo mērķu īstenošanu saistībā ar ilgtspējīgu attīstību, jo īpaši īstenojot prioritārās jomas Sestajā Kopienas vides rīcības programmā, un jo īpaši dabas resursu pārvaldes jomā, atkritumu apsaimniekošanas jomā un saistībā ar ieguldījumiem, kas paredzēti, lai mazinātu ietekmi uz klimata pārmaiņām. Uz 2005. un 2006. gadā pieņemtajām septiņām tematiskām stratēģijām gaisa kvalitātes, resursu, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes, pilsētvides, augsnes, jūras un pesticīdu jomā attiecas Kohēzijas fonda līdzfinansējums. Dalībvalstu 2006. gadā apstiprinātie projekti ir noteikti šā ziņojuma pielikumā.

Kohēzijas fonds 2006. gadā turpināja veicināt vides tiesību aktu ieviešanu, ne tikai tieši finansējot infrastruktūras projektus, bet arī mudinot piemērot direktīvas kā daļu no priekšnosacījumiem atbalsta piešķiršanai. Tas īpaši attiecas uz tādiem tematiskajiem intervences pasākumiem ar teritoriālu dimensiju kā dabas saglabāšana, atkritumu apsaimniekošana un notekūdeņu attīrīšana, kā arī vides ietekmes novērtējums (VIN).

Tiesību aktos par jauno dalībvalstu pievienošanu ir paredzēti starpposma mērķi ieguldījumiem Kopienas vides *acquis* ievērošanai. Tāpēc šīs valstis ir noteikušas notekūdeņu attīrīšanu un atkritumu apsaimniekošanu kā būtiskas izdevumu prioritātes. Ieguldījumu un infrastruktūras vajadzības lielākajā daļā gadījumu vēl aizvien ir ievērojamas attiecībā uz svarīgākajām direktīvām tādās jomās kā atkritumu apsaimniekošana un ūdens attīrīšana (īpaši pilsētas notekūdeņu attīrīšana), kā arī gaisa kvalitātes un rūpnieciskā piesārņojuma samazināšanas jomā (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole). Tādēļ jaunajām dalībvalstīm ir īpaši svarīgs Kohēzijas fonda atbalsts vides infrastruktūrai.

4. PĀRBAUDES

Četrās sākotnējās atbalsta saņēmējās dalībvalstīs kopā notika septiņi revīzijas apmeklējumi, proti, Spānijā, Portugālē un Grieķijā, lai pārbaudītu rīcības plānu īstenošanu un veiktu 2004.–2005. gadā revidēto Kohēzijas fonda projektu atkārtotu kontroli. Turklāt 2006. gadā tika pārbaudītas par Kohēzijas fonda projektu slēgšanu atbildīgās likvidācijas organizācijas.

Reģionālās politikas ģenerāldirektorātā 2006. gadā ieviesa procedūras Kohēzijas fonda projektu slēgšanai, lai slēgšanas procesā nodrošinātu atbilstīgas informācijas iegūšanu no pārvaldes iestādes un likvidācijas organizācijas, nolūkā pārlicināties par izdevumu pieprasījumu likumību un pareizību (pretējā gadījuma tiktu veiktas finansiālas korekcijas).

Attiecībā uz dalībvalstīm, kas pievienojās 2004. gadā, 2006. gada revīzijās galvenokārt koncentrējās uz uzraudzības darbu, pārbaudot vai 2005. gadā sniegtie priekšlikumi īstenoti efektīvi; vērtību pievērsa arī projektu izdevumu revīzijām. Īpašu uzmanību pievērsa arī attiecīgo valstu revīzijas struktūru darbam, tostarp veicot kvalitātes pārbaudes attiecībā uz sistēmu revīzijām, revīzijām izlases veidā un citiem audita aspektiem saistībā ar revīzijas sertifikāta pārbaudi. Kopā notika trīspadsmit revīzijas apmeklējumi, t.sk. apmeklējumi, kuros pārbaudīja ERAF.

Ņemot vērā konkrētus riskus, kas saistīti ar izsoļu un konkursu rīkošanas procedūru ieviešanu, 2005. gadā uzsāka tematisku izmeklēšanu, kurā galvenokārt koncentrējās uz līgumiem, ko piešķirta jaunajās dalībvalstīs pēc iestāšanās; šīs izmeklēšanas mērķi bija gan profilakse, gan korekcijas. 2006. gadā turpmākajās revīzijās uzraudzīja priekšlikumus, ko sniedza, pamatojoties uz šo izmeklēšanu.

Ģenerāldirektorāta 2006. gada darbības pārskatā attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmu darbību sniedza atzinumu bez iebildumiem par sistēmām 5 dalībvalstīs (Kipra, Igaunija, Grieķija, Malta un Slovēnija).

Attiecībā uz pārējām dalībvalstīm (Čehiju, Ungāriju, Īriju, Latviju, Lietuvu, Poliju, Portugāli, Slovākiju un Spāniju) būtisku trūkumu dēļ, kas ietekmēja galvenos sistēmu elementus, sniedza atzinumu ar iebildumiem. Par nevienu dalībvalsti nesniedza negatīvu atzinumu.

5. PĀRKĀPUMI UN ATBALSTA PĀRTRAUKŠANA

Saskaņā ar 3. pantu Regulā (EK) Nr. 1831/94⁵ par pārkāpumiem finansēšanā no Kohēzijas fonda un nepareizi izmaksātu līdzekļu atgūšanu, un par informācijas sistēmas izveidi šajā jomā astoņas saņēmējas dalībvalstis ir paziņojušas par 228 pārkāpumiem, kas attiecas uz Kopienas iemaksām EUR 186 604 797 apmērā. Attiecībā uz šiem pārkāpumiem tika sagatavots pirmais administratīvais vai tiesas konstatējums.

Ir jāmin, ka galvenokārt par šiem pārkāpumiem (183) ir paziņojušas četras sākotnējās Kohēzijas fonda atbalsta saņēmējas dalībvalstis, no kurām visvairāk paziņojumu ir iesniegusi Grieķija (103), kuras paziņotie pārkāpumi attiecas uz Kopienas iemaksām EUR 117 856 924 apmērā, no kuriem vēl ir jāatgūst tikai EUR 12 698 144 (atlikušā daļa ir ieturēta no galīgo maksājumu pieprasījumiem Komisijai). Gada laikā ir panākts progress iepriekš minētā noteikuma piemērošanā Spānijā, kur tika paziņots par 82 lietām attiecībā uz Kopienas iemaksām EUR 44 472 847 apmērā, no kuriem EUR 30 179 534 vēl ir jāatgūst. Portugāles iestādes ir paziņojušas par 18 lietām, kurās Kopienas iemaksas bija EUR 23 747 904, no kuriem EUR 14 850 306 vēl ir jāatgūst.

Tikai piecas jaunās dalībvalstis (Polija, Čehija, Ungārija, Latvija un Lietuva) ir paziņojušas par pārkāpumiem (attiecīgi 10, 6, 6, 2 un 1 pārkāpums) saistībā ar mazākām summām nekā iepriekš minētās. Daļa no šiem līdzekļiem ir ieturēta pirms maksājumu pieprasījumu iesniegšanas Komisijai.

5 OV L 191, 1994. gada 27. jūlijs, 9. lpp., regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2168/2005 (OV L 345, 2005. gada 28. decembris, 15. lpp.).

Pārējās saņēmējas dalībvalstis ir informējušas Komisiju par to, ka 2006. gadā nav konstatēti pārkāpumi. Par atsevišķiem gadījumiem, kas konstatēti valsts un/vai Kopienas revīzijas ietvaros, nav sniegts paziņojums atbilstīgi attiecīgajiem tiesību aktiem.

Lielākā daļa pārkāpumu, par kuriem paziņots, ir saistīti ar publiskā iepirkuma noteikumu piemērošanu, savukārt pārējos gadījumos ir iesniegti pieprasījumi saistībā ar neattaisnotiem izdevumiem.

2006. gadā stājās spēkā Regula (EK) Nr. 1828/2006 attiecībā uz jauno 2007.–2013. gada plānošanas periodu. Paziņojumus par pārkāpumiem reglamentē šīs regulas 4. nodaļā („pārkāpumi”), kas attiecas arī uz Kohēzijas fonda projektiem, kas apstiprināti jaunajā plānošanas periodā. Regulu (EK) Nr. 1831/94 turpina piemērot attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1164/94.

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) 2006. gadā uzsāka trīs lietas saistībā ar informāciju, kas saņemta par Kohēzijas fondu. Vienā no šīm lietām uzsāka „uzraudzības lietu”⁶, divas pārējās lietas ir pārnestas uz 2007. gadu, un tiek gaidīts to novērtējums. Nav noticis neviens kontroles apmeklējums saistībā ar Regulu (EK) Nr. 2185/96⁷.

6. NOVĒRTĒŠANA

Saskaņā ar 13. pantu pārskatītajā Regulā (EK) Nr. 1164/94 Komisijai un dalībvalstīm jānodrošina, lai Kohēzijas fonda projektu īstenošanu efektīvi uzraudzītu un novērtētu. Tas nozīmē, ka tiek īstenoti pārbaužu, uzraudzības un novērtēšanas pasākumi, pamatojoties uz kuriem, ja nepieciešams, projekti tiek pielāgoti.

Komisija un dalībvalstis veic visu līdzfinansēto projektu aplēses un novērtēšanu, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar Eiropas Investīciju banku.

Projektus, ko finansē no fonda, pieņem Komisija, vienojoties ar saņēmēju dalībvalsti. Attiecībā uz projektu aplēsēm katrā palīdzības pieprasījumā ir jāiekļauj izmaksu un ieguvumu analīze (IIA). IIA jāpierāda, ka sociālekonomiskie ieguvumi vidējā termiņā ir proporcionāli ieguldītajiem finanšu resursiem. Komisija izskata šo novērtējumu, pamatojoties uz principiem, kas noteikti vadlīnijās izmaksu un ieguvumu analīzei⁸. Šīs 2003. gadā publicētās vadlīnijas pašlaik tiek atjauninātas.

Pamatojoties uz to, Komisija 2006. gadā sniedza ievērojamu iekšējo metodisko atbalstu un palīdzēja dalībvalstīm resursu palielināšanas darbībās, kas paredzētas, lai uzlabotu projektu iepriekšējas finansiālās un ekonomiskās analīzes konsekvenci. Komisijas 2006. gada oktobrī pieņēma metodiskos norādījumus izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai⁹. Šajā darba dokumentā iekļauti vispārīgie izmaksu un

6 „Uzraudzības lietas” ir lietas, saistībā ar kurām citas struktūras vai dalībvalstu iestādes veic pašu ārējās izmeklēšanas, lai gan tas varētu būt OLAF kompetencē.

7 OV L 292, 1996. gada 15. novembris, 2. lpp.

8 http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf

9 Eiropas Komisija, Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts, „Metodiskie norādījumi izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai”, 2007.–2013. gads. Novērtēšanas nodaļas darba dokuments Nr. 4, pieejams: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm

ieguvumu analīzes principi ar darbības noteikumu kopumu, turklāt ar to mudina dalībvalstīs izstrādāt izmaksu un ieguvumu analīzes vadlīnijas.

Vēl jo vairāk Komisija veic to projektu-paraugu pēcnovērtējumu, kam piešķirts Kohēzijas fonda līdzfinansējums. Pēdējo novērtējumu publicēja 2005. gadā, kurā analizēja 2001.–2002. gadā īstenotos projektus-paraugus. Nākamais pēcnovērtējums ir paredzēts 2009. gadā.

7. JAUNAIS TIESISKAIS REGULĒJUMS 2007.–2013. GADAM

Regulā (EK) Nr. 1164/94 par Kohēzijas fondu paredz noteikumus fonda īstenošanai līdz 2006. gada 31. decembrim. Ņemot vērā nākamā plānošanas perioda sākumu (2007.–2013. gads), Komisija ir izstrādājusi jaunas regulas par Kohēzijas fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Eiropas Sociālo fondu.

Šīs regulas tika pieņemtas 2006. gadā. Uz Kohēzijas fondu attiecas šādas jaunās regulas:

Padomes 2006. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999;

Padomes 2006. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/94 atcelšanu;

- Komisijas 2006. gada 8. decembra Regula (EK) Nr. 1826/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006.

Visas regulas, ko piemēro 2007.–2013. gada periodā, ir pieejamas *INFOREGIO* tīmekļa vietnē:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newreg10713_en.htm

8. INFORMĀCIJA UN PUBLICITĀTE

Briselē 22. jūnijā un 20. decembrī notika divas informatīvās sanāksmes, klātesot visām 25 dalībvalstīm. Pirmajā sanāksmē Komisija iepazīstināja ar galīgajiem piešķirumiem katrai dalībvalstij 2006. gadā. 2006. gads ir pēdējais plānošanas periodā, tāpēc tika uzsvērts, ka visi pieejamie saistību kredīti ir jāizlieto līdz 31. decembrim un kredītu pārņemšana no citām budžeta pozīcijām nav paredzēta. Notika arī *JASPERS* (*Joint Assistance to Support Projects in European Regions* jeb Apvienotā palīdzība projektu atbalstam Eiropas reģionos) instrumenta prezentācija. Ar šo kopējo Komisijas un EIB iniciatīvu paredzēts atbalstīt dalībvalstis to nākotnes lielo projektu tehniskajā novērtēšanā, ko iesniedz Komisijai. *JASPERS* sāks darboties no 2006. gada. Decembra sanāksmē Komisija iepazīstināja ar vadlīniju projektu par Kohēzijas fonda projektu noslēgšanu. Komisija atgādināja, ka i) saistībā ar noslēgšanu konkrētiem projektiem jāatbilst attiecīgajiem lēmumiem; ii) kompensējamības galīgais datums 2000.–2006. gada perioda projektiem saglabājas 2010. gada 31. decembris; iii) tiek piemērots vienas izmaiņas noteikums. Visbeidzot Komisija atgādināja, ka šī informatīvā sanāksme bija pēdējā Regulas

(EK) Nr. 1164/94 ietvaros. Sākot ar 2007. gada 1. janvāri, jautājumus, kas saistīti ar Kohēzijas fondu, saskaņā ar jauno Regulu (EK) Nr. 1083/2006 risinās Fondu koordinācijas komiteja.

2006. gadā Komisija organizēja divas sanāksmes atbildīgajiem par informāciju gan ERAF, gan Kohēzijas fondā. Tās notika 15. jūnijā un 5. decembrī. Tika apspriesti dažādi jautājumi saistībā ar komunikāciju, kā arī skaidrota jauno regulu īstenošana. Turklāt dalībniekus iepazīstināja ar vairākām gadījumu izpētēm un paraugproduktiem. Šīs sanāksmes notiks arī 2007. gadā.